

זרע נשמשוד

נא דשמיא

פְּרִשֶׁת בְּהַעֲלֹתָ תִּשְׁפֹּה • גְּלִיזָה 348

תּוֹרַת שְׂמֵשׁוֹךְ

**בַּאֲזֹר בְּדַבְרֵי רִשְׁי שֶׁהֵבִיא כָּאן שְׁנֵי טַעְמִים
לְמַלְת 'בְּהֶעֱלָתָךְ'**

מדוע בפרשתנו כתב רש"י שני טעמים?

ואלו בפרשת תצוה כתב רש"י טעם אחד בלבד?

**וַיִּבֶר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהִעָלְתָּךְ אֶת הַנֵּזֶר אֶל מוֹל פְּנֵי
הַמִּזְבֵּחַ יֵאָדָר שְׁבַעַת הַנְּזֻרוֹת: (ח. ב)**

רש"י כתב שהיה שבהדלקת הנרות הלהב עולה, לכן כתבה התורה בהדלקתן לשון עליה, כי המצוה היא להעלות את הנרות עד שתהא השלהבת עולה מאליה. עוד כתב רש"י שדרשו רבותינו ש'מעלה היתה לפני המנורה עליה עמד ומדליק'. שהכהו הצרף לעלות במדרגה בהדליקו את הנרות, וזה הכונה 'בהעלתה'.

וּמִקֻּשָּׁה רַבָּנוּ הָאֵרֶע שְׁמִשׁוֹן' זֹלֶה": מְדוּעַ בְּפִרְשֵׁת תַּצִּיָּה
בְּפִסְקוּס (שְׁמוֹת כו, כ) 'לְהַעֲלֹת נֵר תְּמִיד' לֹא צִיָּן רִש"י רַק אֵת
הַטַּעַם הָרִאשׁוֹן, שְׁצִירָךְ שֶׁהִשְׁלֵכֶת תַּעֲלֶה מֵאֲלִיָּה, אֲךָ לֹא
הֵבִיא אֶת דְּרֹשֶׁת רַבּוֹתֵינוּ שֶׁמַּעֲלָה הֵיטֵה לִפְנֵי הַמְּנוּרָה, עָלֶיהָ
הָיָה עוֹמֵד וּמְדַלֵּיק. וְאִלּוּ דוֹקָא כָּאֵן הֵבִיא אֶת שְׁנֵי הַהֶסְבְּרִים,
הֵן שְׁצִירָךְ שֶׁתְּהִיָּה הֵלֶכֶת עוֹלָה מֵאֲלִיָּה, וְהֵן שֶׁמַּעֲלָה הֵיטֵה
לִפְנֵי הַמְּנוּרָה עֲלֶיהָ עֹמֵד וּמְדַלֵּיק.

וּמִבָּאָר רַבְנֵי הָאָרֶץ שֶׁמִּשְׁוֹן זֹלָה״ בְּדֶרֶךְ הַפֶּשֶׁט: שָׂאתָ
הַלְמוּד הָרִאשׁוֹן שֶׁצָּרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהָא שְׁלֵהֶבֶת עוֹלָה
מֵאֲלִיָּה, אָנוּ לוֹמְדִים זֹאת מִמָּה שֶׁדִּקְדָּקָה הַתּוֹרָה לִכְתֹּב לְשׁוֹן
הַעֲלָאָה, לְהַעֲלֵת יָד תָּמִיד, בְּהַעֲלֹתָ אֶת הַנִּירוֹת, וְלֹא אֲמָרָה
לְשׁוֹן הַדְּלָקָה, מִשְׁמַע שֶׁיִּדְלִיק עַד שֶׁתֵּהָא הָאֵשׁ עוֹלָה מֵאֲלִיָּה,
אֵיכֶם הִדְרָא הַשְּׁנִיָּה שֶׁכָּתַב רִשׁ״י שֶׁצָּרִיךְ שִׁיעוּלָה הִכְהֵן עַל
גְּבִי מַעֲלָה, לֹא נָתַן לְלַמֵּד מִמָּה שֶׁכָּתְבָה הַתּוֹרָה בְּלִשׁוֹן עֲלִיָּה,
הַיִּתּוֹת וּכְבָר לְמַדְנֵה מִזֶּה אֶת הַלְמוּד הָרִאשׁוֹן שֶׁצָּרִיךְ שִׁדְלִיק
עַד שֶׁתֵּהָא הַשְׁלֵהֶבֶת עוֹלָה מֵאֲלִיָּה, וְצָרִיךְ לוֹמַר שְׁבוּדָאֵי
חַז״ל דִּרְשׁוּ זֹאת מִדְּקוּק אֲרִיכוֹת הַלִּשׁוֹן שֶׁנִּכְתַּב בְּהַעֲלֹתָ
אֶת הַנִּירוֹת, שֶׁהִיָּה נָתַן לִכְתֹּב בְּהַעֲלוֹת אֶת הַנִּירוֹת בְּלֹא הָאוֹת

כִּי, מִכָּאן לָמְדוּ חֲז"ל אֶת הַלְמוּד הַב', שֶׁמַּעֲלָה הֵיטָה לִפְנֵי הַמְנוּרָה וְכו', וְהֵינּוּ שֶׁלֶכֶךְ דִּקְדָּקָה הַתּוֹרָה לִכְתֹּב בְּהַעֲלָתָהּ בְּלִשׁוֹן נֹכַח לְרִמּוֹז שְׁגֵם אֶתֶּה בַּעֲצֻמָּה תַּעֲלֶה בַּעַת שֶׁתְּדַלִּיק וְתִיטִיב אֶת הַנְּרוֹת, וְזֶה עַל יְדֵי שִׁיעֲשׂוּ מִדְּרָגָה לִפְנֵי הַמְנוּרָה. וּבָזֶה מוֹנֵן הֵיטֵב שֶׁאֵת הַדְּרָשָׁא הַזֹּאת כָּתַב רַש"י דִּיקָא בְּפִרְשָׁתָנּוּ וְלֹא בְּפִרְשַׁת תַּצִּוָּה שֶׁשֵּׁם לֹא נִכְתָּב אֱלֹא לְהַעֲלֵת נֵר תָּמִיד. (זרע שמשון' פִּרְשֵׁינּוּ אוֹת א')

למשה רבנו היה זכות מעצם היותו עניו

מדוע כתבה כאן התורה שמשה היה עניו מכל האדם? והאם

לְמֹשֶׁה הָיָה זְכוּת מַעֲצָמוֹ שֶׁמִּחֲמַת כֹּךְ זָכָה לַעֲלוֹת לְרִקְיעַ?

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה: (יב, ג)
מִדָּקְדָק רַבְּנֵי הָאָרֶץ שֶׁמִּשְׁשׁוֹן זֶלֶה"ה: מְדוּעַ הַזְכִּירָה הַתּוֹרָה עֲנִינֵי זֶה כָּאן,

שָׁאֵם בָּא לְלַמְּדֵנוּ כִּי מִשָּׁה לֹא הָשִׁיב לְאַהֲרֹן וּמִרְיָם כִּי הָיָה עֲנִי וְסִבְלָן, לָזֶה אֵין צָרָה שִׁיחִיָּה עֲנִיו מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, כִּי הָרִי גַם שָׂאָר הָעֲנוּיִם נוֹהֲגִים בָּהּ, שְׂאֵף שְׂשׁוּמָעִים חֲרַפְתָּם אֵינָם מְשִׁיבִים (יומא כג. א.).

וּמִתְרַץ רַבְּנוּ הָיָרֵעַ שְׁמִשׁוֹן ז"ל ה': שֶׁהָנָה אָכַן יֵשׁ לְהַבִּין
אִיךָ הָעִזָּא אֶהְרֵן וּמִרְיָם לְדַבֵּר בְּאַחֲהֵם מִשָּׁה, וְאִיךָ אִמְרוּ 'הִרְקָה
בְּמִשָּׁה דָּבָר ה' הֲלֹא גַם בְּנוֹ דָּבָר', הֲלֹא הֵם לֹא זָכוּ לַעֲלֹת לְרִקְיעַ
וְאַחֲהֵם מִשָּׁה כֵּן זָכָה לָכָּה, וּמִכָּה נִרְאָה שְׁמִשָּׁה חָשׁוּב מֵהֶם,
וְאִיךָ דִּבְרוּ בּוֹ. אֲלֹא כִּי הֵם סָבְרוּ כִּי כָל מִדָּה שִׁזְכָּה מִשָּׁה לַעֲלֹת
לְרִקְיעַ, אֵינָה אֲלֹא בְּגִלְלֵי זָכוּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא שְׁלִיחַ שְׁלָחָם, וְאִם
מִיִּשְׁהוּ אַחֵר הִיָּה שְׁלִיחַ יִשְׂרָאֵל, הִיָּה אָף הוּא זָכָה לַעֲלֹת
לְרִקְיעַ, וּמִמִּילָא אֵין הוּא חָשׁוּב מֵהֶם, וְלָכֵן הָעִזָּא לְדַבֵּר עָלָיו.
וּבְכִי לְסֵתֶר טַעֲנָה זֹה, הָעִידָה תּוֹרָה 'וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו מְכַל
הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה', הֵינֵנו שֶׁהָ חֲסִבָּה שִׁזְכָּה לַעֲלֹת
לְרִקְיעַ, וְאִדְרָבָה דּוֹקָא מִשּׁוֹם כִּף זָכָה לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְהַקְב"ה, אֲבָל מִיִּשְׁהוּ אַחֵר שְׁלֹא הִיָּה עָנָו כָּל כֵּף לֹא הִיָּה זָכָה
לָלוֹה. וּמִמִּילָא לֹא הִיָּה לָהֶם רְשׁוּת לְדַבֵּר עָלָיו סָרָה, כִּי אָכַן
הִיָּה חָשׁוּב מֵהֶם. (זָרַע שְׁמִשׁוֹן פִּרְשְׁתִּינוּ אוֹתוֹ ו')

**זרע שמשון
המבואר
חוקר באיבר**

**תורמים לזרע
שמשון ורואים
ישועות
אל תחמיצו!**
**02-80-80-500
347-496-5657**

**הספר שמחולל פלאות.
אלפים נושעו בהבטחתו.**

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

ברכה מרים בת חולדה 15:00 הגן בקרוב ובניקל מתוך אושר ושמחה

אשר אנשיל דוד ה'וי בו גילי לשפחה הצלה ברבתי ועושר בלא גבול בברוכי ממנו

לזכות התורם הנכבד החפץ בעילום שמו

שייחמה לויזון והגון בקרוב מומש בניקול ובשמחה

להצלחת השותפים התורמים ומשפחותיהם הי"ו החפצים בעילום שמם

מחיר ממוצע למטרה: 1000 ש"ח

עניינם תראינה צנים
 גי צנים כשתילי זיתים
 ציצ לשלחנכם, חכמים
 גזונים, וצתים מלאים
 כל טוב, גם עושר
 גם כבוד לא יסופו
 מזרעכם

ברכת המחבר
מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליץ והפצתו לזכות

רשכבה"ג מרן הגה"ק רבי אברהם מרדכי בן רשכבה"ג מרן

הגה"ק רבי יהודה אריה ליב זצוקללה"ה

בעל האמרי אמת מגור נלב"ע ביום חג שבועות תש"ח זכותו

רבי אליהו חיים בן דוד ז"ל נלב"ע מ' סיון תשמ"ט תל אביב

נרמל'ע פון חסון תשס"ד ת.ג.ג.מ.ה.

אורות שמשון

פנינים ורעיונות נפלאים לפי ענינים ככתבם וכלשונם

עניני שבת 14

באור נפלא במחלקת בית שמאי ובית הלל ממתי צריך להכין לשבת

דקדוק במה שמשמע ששמאי אין מעשיו לשם שמים

בגמרא (ביצה טז, א) תנאי אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת, מצא בהמה נאה אמר זו לשבת, מצא אחרת נאה הימנה אוכל הראשונה, אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה בו שכל מעשיו היו לשם שמים, שנאמר ברוך ה' יום יום. צריך עיון וכי סלקא דעתך דשמאי לא היו מעשיו לשם שמים, והלא אדרבא מעשיו מוכיחים עליו שזהיר בכבוד שבת.

בית שמאי ובית הלל לשיטתם שנחלקו אם הכנה בידי שמים נחשב הכנה
אמנם בריש ביצה (ב, א) תנן ביצה שנוולדה ביום טוב בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים לא תאכל, ומעמידה הגמרא את מחלוקתם ביום טוב לאחר שבת, ומשום הכנה, שכל ביצה שנוולדה היום בודאי נגמרה מאתמול, דכתיב (שמות טז, ה) 'והיה ביום הששי והכינו' וכו', ופרש רש"י, ומשום הכנה אסרי לה בית הלל, דכל ביצה שנוולדה היום מאתמול גמרה לה, ואף על גב דבידי שמים הוא אסור וכו' עכ"ל.

והשתא אתי שפיר, בית שמאי סבירא להו דצריך הכנה מחל לשבת, והכנה בידי שמים לא נחשב הכנה, ולכן שמאי הזקן לא היה רוצה להמתין לערב שבת להכין לשבת, שמא לא יזדמן לו דבר טוב ויפסד, ואף אם יזדמן לו, פן יהיה בדרך נס, כי מן השמים יזמינו לו ולא מקריא הכנה, ומשום הכי היה מכין כבר מראשון בשבת, אבל הלל הזקן סבירא ליה כשיטת בני הישיבה שלו שהכנה בידי שמים נקראת הכנה, והיה בוטח בה' שיזמין לו בערב שבת דבר ראוי והגון לשבת, ומה שאמרו כל מעשיו לשם שמים היו, היינו שהיה מכין לשבת בעזרת ה' ובעזרת הכנה בידי שמים.

בפסוק נרמז כשיטת שמאי

והפסוק 'והיה ביום הששי והכינו' לכאורה הוא מדק כשמאי, שהיה לו לומר והיה ביום ששי והכינו, ה"א יתרה למה לי, אלא לרמז לנו שאף בכל החמשה ימים ראשונים של השבוע צריך האדם להכין ולהזמין לכבוד שבת. ולפי שעקר החיוב הוא ביום ששי, לכן החמשה ימים הראשונים באו ברמז, אמנם הששי בא בפרוש, כי עקר הכנה וההזמנה תלויה בו ביום. ועוד מנהג העולם שנקראו כל ימי השבוע בשם שבת, ראשון בשבת שני בשבת וכו', לרמז שבכל יום ויום צריכים אנו לזכר מיום שבת קודש להכין לו איזה דבר, כמו שהיה נוהג שמאי הזקן שמעולם לא היה זכרון שבת זו מתוך פיו, לקח בהמה אומר זו לשבת, לקח כלי חדש אומר זה לשבת.

באכילת המן מוכח כשיטת הלל

אבל כשנדקדק שפיר מוכח מכאן אף סברת הלל הזקן, שהרי במן לא היו יכולים להכין אלא בערב שבת, שאם היו משירים ממנו בשאר הימים היה נבאש, ועוד שהמן שהיו מכינים בערב שבת היה בא להם מן השמים בדרך נס, וכל יום ויום היו מצפים ומקוים שירד, כדאמרינן (יומא ע, א) דמשום הכי היה יורד להם כל יום ליזום בלבד כדי שתמיד ישאו עיניהם לשמים, ואם כן מכאן מוכח בברור כסברת הלל הזקן שיש לנו לבטח בהקדוש ברוך הוא, ודי לנו בהכנה של אפיה ובשול, ועקר ההכנה היא בערב שבת דוקא. (פרשת בשלח אות י"ח)

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש -
הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

הפסוק מדבר בענין הנחת הנרות על המנורה

דבר אל אהרן ואמרתי אליו בהעלתך את הנרת
אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות: (ה, ב)

רבנו האור החיים זלה"ה, מביא כמה שאלות
ודקדוקים בפסוק זה:

א. מדוע התורה נקטה לשון 'בהעלתך', ולא נקטה לשון
בהדליקך, ואמנם כבר פירשו בו רבותינו כמה וכמה טעמים
(וראה בגיליון זה בפירושי רבינו הזרע שמשון' זלה"ה מה שכתב
בענין זה).

ב. הרי מצות הדלקת הנרות היא מהיום הראשון של חג
המשכן, היינו בכ"ג באדר, שהיה היום הראשון לעבודה,
ואם כן מדוע לא נאמרה מצות הדלקת המנורה כבר ביום
הראשון.

ג. מדוע כתב 'יאירו' ולא כתב לשון נוכח 'תאיר' כשם שכתב
'בהעלתך' שהוא לשון נוכח.

ומתרג רבנו האור החיים זלה"ה: לפי מה שמוכיח (עיי"ש
בהרחבה) שהנרות בהם היו מנח השמן לא היו קבועים
במנורה, אלא היו מפרדים, ובכל פעם היה הכהן הגדול
מוזרדם כדי להכניס לקראת ההדלקה.

ובזה מתרצות כל הקשיות, כי לכן כתב 'בהעלתך', כי כאן
מדבר על העת שיעלה בחזרה את הנרות עצמם להניחם
על המנורה, אז היה צריך להניחם בצורה שיהיו מול הנר
האמצעי. ולכן לא כתב 'בהדליקך', כי כאמור לא מדבר
בשעת ההדלקה, אלא בשעת הנחת הנרות. ובזה מתרץ
קשיא א'. ולכן גם לא כתב 'תאיר' אלא 'יאירו', כי כאמור
נסוב על הנחת הנרות קדם ההדלקה, ועל כך לא שייך לומר
'תאיר' כי אין מדליקם עתה, אלא אמר שיניחם עתה בצורה
זו, כדי ש'יאירו' בעת שידליקם. ובזה מתרצת קשיא ב'.

והטעם שלא כתבה יחד עם כל סדרי העבודה המעכבים
שנאמרו ביום הראשון להקמת המשכן, בכדי להביא את
דרש רבותינו שאמרו שהיה אהרן דואג על שלא הקריב יחד
עם הנשיאים, ולכן אמרו לו 'שלך גדולה משלהם', שאתה
מייטיב ומדליק את הנרות. ובגלל דרש זה הסמיכו את
הדלקת הנרות לחגבת הנשיאים שנאמר בפרשה הקודמת.
ובזה מתרץ קשיא ג'.

לקבלת הגיליון במייל: zera277@gmail.com | להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידכונים: 02-80-80-600

נערך ע"י המחנך הרב יגון כהן שליט"א * ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאשקעס 347-496-5657 * ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450
י"ל ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 * ניתן לתרום לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרכנטיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלוחה 3
זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו.

זרע שמשון ע"ר 580624120